

Propozycja scenariusza lekcji w klasie pierwszej technikum po uczestnictwie w kursie „Podstawy języka angielskiego dla nauczycieli” w Wielkiej Brytanii w ramach realizacji projektu „**Uczyć się, aby działać – współpraca międzynarodowa nauczycieli gwarantem sukcesu uczniów Kopernika**” w celu realizacji mobilności kadry edukacji szkolnej w projekcie „Mobilność kadry edukacji szkolnej”, realizowanego ze środków PO WER na zasadach Programu Erasmus+.

Temat: **Anglicyzmy we współczesnej polszczyźnie.**

Cele ogólne:

- rozwijanie zainteresowań uczniów językiem jako składnikiem dziedzictwa kulturowego;
- kształtowanie umiejętności świadomego posługiwania się językiem;
- doskonalenie umiejętności współpracy w grupie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: anglicyzm, internacjonalizm, moda językowa;
- podaje przykłady zapożyczeń z języka angielskiego obecnych we współczesnej polszczyźnie;
- ocenia zasadność stosowania zapożyczeń;
- wskazuje sytuacje, w których sięganie po zapożyczenia jest wynikiem panującej mody językowej.

Metody pracy:

- pogadanka, metoda ćwiczeń praktycznych, analiza SWOT, elementy dyskusji.

Formy pracy:

- praca w grupach, praca zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- karty pracy, przykłady tekstów reklamowych (Internet), arkusz ewaluacji zajęć.

Tok lekcji

1. Czynności wstępne – powitanie, sprawdzenie listy obecności, wprowadzenie do problematyki lekcji.

2. Ćwiczenie wprowadzające – wyświetlenie na rzutniku wyszukanych w Internecie reklam „nowinek technicznych” i poproszenie uczniów o nazwanie przedmiotów lub osób, widocznych na reklamach oraz zdefiniowanie ich. Np.:

Laptop – przenośny komputer

Smartfon – nowoczesny telefon komórkowy wyposażony w wiele aplikacji i spełniający rozmaite funkcje

Audiobook – książka do słuchania w wersji elektronicznej

E-mail – list elektroniczny

Dealer – przedstawiciel sprzedaży działający w określonej branży

Wyciągnięcie przez uczniów wniosku o popularności zapożyczeń z języka angielskiego.

3. Podanie celu lekcji – analiza zapożyczeń z języka angielskiego we współczesnej polszczyźnie oraz ocena ich przydatności.

4. Zapisanie tematu lekcji.

5. Pogadanka.

Podkreślenie, że polszczyzna od najdawniejszych czasów czerpała wyrazy bądź konstrukcje składniowe z innych języków, a obecnie najczęściej przejmowane są zapożyczenia z języka angielskiego (nazywamy je anglicyzmami). Wyjaśnienie pojęcia „internacjonalizm” i zilustrowanie go przykładami (np. radio, komputer). Poproszenie uczniów o zapisanie definicji oraz podanie kilku własnych przykładów anglicyzmów oraz internacjonalizmów.

6. Praca w grupach – analiza tekstu „Stretching w fitness klubie” (karta pracy nr 1).

7. Prezentacja wyników pracy poszczególnych grup i sformułowanie najważniejszych wniosków, np.:

- tekst może nie być dla każdego zrozumiały (zwłaszcza dla starszego pokolenia) ze względu na dużą ilość anglicyzmów;
- autorka użyła w nim wielu zapożyczeń, kierując się obecnie panującą modą (wyjaśnienie i zapisanie w zeszytach terminu „moda językowa”);
- większość zawartych w tekście zapożyczeń można zastąpić rodzimymi odpowiednikami;
- niektóre spośród przywołanych anglicyzmów nie mają polskich odpowiedników (np. weekend).

8. Analiza SWOT – karta pracy nr 2. Uczniowie, pracując w tych samych co poprzednio grupach, wskazują słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia związane ze stosowaniem zapożyczeń z języka angielskiego. Poszczególne grupy przedstawiają wyniki swojej pracy i wymieniają się uwagami. Nauczyciel pomaga sformułować najważniejsze wnioski. Podkreśla

przy tym, że do słabych stron oraz zagrożeń związanych z używaniem zapożyczeń należy ograniczenie komunikatywności tekstu oraz ryzyko pomyłki w pisowni bądź wymowie obcego słowa.

9. Próba odpowiedzi na pytanie, kiedy warto stosować anglicyzmy, a kiedy ich unikać. Uczniowie przy pomocy nauczyciela formułują wnioski i zapisują je w tabeli, np.:

Warto używać anglicyzmów, gdy:	Nie warto używać anglicyzmów, gdy:
- nie mamy polskiego odpowiednika danego słowa (np. weekend), - wyraz jest powszechnie znany i rozumiany, - anglicyzmu nie da się zastąpić jednym wyrazem – wymaga rozbudowanych definicji (np. fitness club).	- istnieje polski odpowiednik danego wyrazu; - anglicyzm jest niezrozumiały dla znacznej grupy odbiorców i jego użycie może utrudnić komunikację; - nie wiemy, jak poprawnie zapisać lub wymówić obce słowo.

10. Podsumowanie lekcji.

Podkreślenie, że język jest dobrem narodowym, nie warto więc nadużywać w nim zapożyczeń, o ile nie jest to konieczne, a moda językowa nie jest wystarczającym powodem do sięgania po zapożyczenia.

11. Zadanie pracy domowej:

Wyszukaj (np. w Internecie) dziesięć reklam, w których pojawiają się anglicyzmy i zaproponuj takie ich sformułowanie, w którym znajdują się wyłącznie wyrazy rodzime. Oceń zasadność użycia jednej i drugiej formy językowej.

12. Ewaluacja zajęć.

Oprócz przeprowadzenia lekcji według powyższego scenariusza znajomość języka angielskiego można wykorzystać na lekcjach języka polskiego i historii również w inny sposób:

1. Podczas omawiania „Kordiana” Juliusza Słowackiego można przygotować prezentację na podstawie własnoręcznie wykonanych w Londynie zdjęć i zilustrować w ten sposób pobyt bohatera w James Parku, przybliżając uczniom topografię stolicy Wielkiej Brytanii.

2. Każdorazowe wprowadzenie do epoki i omawianie sztuki danego okresu może być ilustrowane wirtualną wizytą w dowolnym światowym muzeum (najczęściej lektor anglojęzyczny).

3. Lekcje historii można ilustrować krótkimi filmami produkcji np. BBC (nie zawsze dostępne są filmy tłumaczone na język polski, często wyłącznie w oryginale).

Anna Wychowaniec

KARTA PRACY NR 1

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie wykonaj polecenia.

Całe szczęście, że zbliża się już weekend, bo miałam fatalny tydzień. Marzę tylko o wizycie w SPA, gdzie ktoś mi zrobi peeling stóp i lifting twarzy. W środę ominęłam ćwiczenia w fitness klubie, gdzie przy stretchingu zawsze można z kimś porozmawiać o najnowszych trendach. Tymczasem nawet do pubu nie miałam dziś z kimś pójść. Wieczorem zjadłam hot doga i cheeseburgera w fast foodzie, choć obiecałam sobie poprzestać na jogurcie naturalnym z formułą bio – active. Mimo iż jestem wykończona, muszę jeszcze wybrać się do najbliższego dealera BMW, który uruchomił właśnie nowy atrakcyjny program leasingowy. Może choć nowy samochód o interesującym designie poprawi mi humor i sprawi, że znów poczuje się trendy.

1. Podkreśl zapożyczenia z języka angielskiego.
2. Jak oceniasz komunikatywność tekstu? Czy jest on zrozumiały?
.....
.....
.....
3. Jak sądzisz, dlaczego jego autorka użyła w nim tak wielu wyrazów obcego pochodzenia?

4. Spróbuj zastąpić podkreślone przez siebie wyrazy rodzimymi odpowiednikami. Czy w każdym przypadku jest to jednakowo proste zadanie?

KARTA PRACY NR 2 – ARKUSZ ANALIZY SWOT

OCENA SKUTECZNOŚCI STOSOWANIA ZAPOŻYCZEŃ Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO	
Słabe strony:	Mocne strony:
Zagrożenia:	Szanse:

Ewaluacja zajęć

1. Czy treści omawiane na lekcji były dla Ciebie zrozumiałe?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie

2. Czy atmosfera na lekcji sprzyjała uczeniu się?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie

3. Czy praca w grupach ułatwiła Ci zrozumienie nowych treści?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie

4. Czy rozumiesz znaczenie nowych terminów, które pojawiły się na lekcji?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie

5. Czy sądzisz, że na lekcjach języka polskiego warto poruszać temat zapożyczeń we współczesnej polszczyźnie?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie

6. Czy sądzisz, że wiedza zdobyta na dzisiejszych zajęciach może Ci się przydać na co dzień?

zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie